

og med, at det er en kendsgerning, at der bliver flere ældre og der bliver færre i den erhvervsaktive alder, så kan man ikke bare lade stå til og lade udviklingen fortsætte som hidtil, for så skaber vi et kæmpe underskud på sigt.

Så er der to måder, man kan gribe forandringerne an på. Man kan gøre som regeringen. Man kan nedsætte en velfærdskommission og sige til sit eget bagland: Nu kan vi ikke diskutere velfærd i de næste 2 år. Og når Velfærdskommissionen så kommer med sine forslag, siger statsministeren, godt understøttet af finanslovsforslaget her: Ja, men der skal slet ikke diskuteres velfærdsreformer. Vi skal kun se på en senere tilbagetrækningsalder, vi skal skære ned i efterlønnen, og vi skal skære ned på pensionsområdet. Det er sådan set det eneste, regeringen kan komme med.

Det er da også fantasiløst – i den grad fantasiløst. Og ud over at være fantasiløst, hvad er det så, der ligger i, at man fokuserer på, at vi skal have en senere tilbagetrækningsalder? Det sidste er jeg i øvrigt enig i, og jeg skal komme tilbage til, hvordan vi vil løse det. Men når man siger, at en senere tilbagetrækningsalder alene kan effektueres ved at skære ned i efterlønnen og skære ned i pensionen ved at hæve tilbagetrækningsalderen, så gør man det jo præcis sådan, at de, som sidder på flæsket, de, som har alle mulighederne, bestemmer, at de, som ikke har valgmuligheden, skal have forringet deres forhold.

Den bedst stillede del af befolkningen, som har de gode pensionsopsparingsordninger, som har benyttet sig af skattebegünstigede selvpensionsordninger, som bor i ejerboliger, og som scorer milliarder i de her år i skattefrie gevinster, er da fuldstændig ligeglade med, hvad det her Folketing vedtager om tilbagetrækningsalder. De går, når de har lyst, for de har råd til det.

Så det, flertallet går i gang med, er at skære ned og forringe efterlønnen og pensionsordningerne for den del af befolkningen, som ikke har de økonomiske muligheder for selv at vælge. Derfor burde man måske vende tingene om og spørge: Kunne man ikke gøre det på en anden måde, når vi nu er enige i præmissen om, at vi skal arbejde i længere tid, fordi der bliver flere ældre og færre i den erhvervsaktive alder? Jo, det kan man.

Og minsandten om ikke det nu efter mange, mange års forløb, hvor SF i den grad har forsøgt at overbevise regeringen og ikke mindst beskæftigelsesministeren, som jeg kan se er kommet til stede i salen, om, at forebyggelse nu engang er

langt, langt den bedste måde at sikre fremtidens velfærd på, så kommer beskæftigelsesministeren i dag med en opgørelse, som viser, at dårligt arbejdsmiljø koster de offentlige kasser 15 mia. kr. hvert eneste år, det samme, som vi bruger på forsvaret. 15 mia. kr. bruger samfundet, fordi vi ikke har sørget for et ordentligt arbejdsmiljø. Er det at udvise rettidig omhu med de offentlige midler?

Burde man ikke i stedet for at forringe efterlønnen sige: Vi sætter ind og investerer i et bedre arbejdsmiljø? Hvad er gevinsten ved det? Ja, det er, at der bliver færre, der bliver slidt ned, at der er færre, der bliver syge, at der er færre på sygedagpenge, og at der dermed er besparelser på de offentlige kasser, at der er færre, der bliver slidt så meget op, at de må gå på førtidspension. Og når der er færre, der bliver syge, og der er færre, der kommer på førtidspension, hvad sker der så? Ja, så udvides arbejdsstyrken.

Hvis man i øvrigt har et godt arbejdsmiljø og et sundt liv, så har folk jo også overskud både fysisk og mentalt til at have lyst til at blive længere tid på arbejdsmarkedet, for det er jo de færreste, der vil vælge at gå fra en god, høj indtægt ned på en lav efterløn eller endnu lavere pension.

Det er en anden måde at tænke på. Når SF derfor siger, at vi har brug for forandringer her i samfundet, så er det, fordi vi har brug for at investere i fremtiden, sådan at vores børn og børnebørn får et bedre liv, end vi har, og sådan at vi har råd til at sikre vores ældre en ordentlig omsorg.

Prøv at tænke på, at vi i dag er i en situation, hvor der, indtil finansministeren nu har kradset pengene ind fra kommunerne, vel er råd til de fleste steder at kunne tilbyde ældre, der har behov for personlig pleje, et bad pr. uge. Et *ugentligt* bad. Er der nogen her i salen, der kunne drømme om at affinde sig med det? Nej, vi vil da have et bad hver dag. Og skulle vi ikke, når vi er så rigt et samfund, og vi bliver rigere og rigere og rigere, kunne sikre en bedre ældreomsorg?

Kl. 15.00

Så er det da en skandale, at det eneste, man kan tale om, når man taler reformer i det her Folketing, er: Vi skal skære ned på de fælles værdier, vi har, sådan at der kan blive lidt råd til lidt skattelettelser til dem, der har de højeste indtægter. Det er simpelt hen ikke noget, SF kan deltage i, det er ikke den måde, vi ønsker at forandre samfundet eller lave reformer på.